

Protokół z hybrydowego posiedzenia Rady Narodowego Instytutu Wolności
– Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
Warszawa, 25 sierpnia 2025 roku

25 sierpnia 2025 r. odbyło się ósme posiedzenie III kadencji Rady Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

W posiedzeniu udział wzięli:

1. Piotr Stec – Przewodniczący Rady NIW-CRSO;
2. dr Ewa Gałka – Członkini Rady NIW-CRSO;
3. Agata Stafiej-Bartosik – Członkini Rady NIW-CRSO (online);
4. Daniel Prędkopowicz – Członek Rady NIW-CRSO;
5. dr hab. Marek Rymsza – Członek Rady NIW-CRSO (online);
6. Paweł Szewczyk – Członek Rady NIW-CRSO;
7. Paweł Bilski – Członek Rady NIW-CRSO;
8. Michał Braun – Dyrektor NIW-CRSO;
9. Aneta Sędzikowska-Konecka – Główna Księgowa NIW-CRSO (online);
10. Małgorzata Kazubska – Kierowniczka BKiA NIW-CRSO;
11. dr Konrad Burdyka – Ekspert BKiA NIW-CRSO (online);
12. Anna Stackiewicz – Radca prawny NIW-CRSO;
13. Oliwia Krawczyk – Starsza specjalistka BO NIW-CRSO.

Członkiniom i członkom Rady NIW-CRSO został przedstawiony następujący porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia, sprawy formalne, wyrażenie zgody na nagrywanie przebiegu posiedzenia oraz przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Rady III kadencji z dnia 09.07.2025 r.
3. Omówienie projektu rocznego planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2026 rok.
4. Omówienie projektu rocznego planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2026 rok:
 - Przyjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania projektu rocznego planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2026 rok.

5. Przyjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania projektu zmiany Regulaminu Organizacyjnego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.
6. Sprawy różne.
7. Zamknięcie posiedzenia.

Ad 1.

Posiedzenie otworzył Pan Daniel Prędkopowicz, w zastępstwie za Przewodniczącego Rady Instytutu. Wszystkie członkinie i członkowie Rady NIW-CRSO wyrazili zgodę na nagrywanie przebiegu spotkania.

Ad 2.

Protokół z posiedzenia Rady III kadencji z 9 lipca 2025 roku został przyjęty przez Radę NIW-CRSO.

Ad 3.

Pan Michał Braun, Dyrektor Instytutu, przystąpił do omawiania punktu dotyczącego projektu rocznego planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2026 rok. Obecnie trwają dyskusje nt. planowanych programów. Termin na przedstawienie Przewodniczącemu Komitetu ds. Pożytku Publicznego omawianego dokumentu przypada na koniec września. W ramach wstępnych prac nad budżetem państwa na rok 2026, Ministerstwo Finansów, zgodnie z dotychczasową praktyką, poszukuje możliwych oszczędności. W związku z tym Kancelaria Prezesa Rady Ministrów otrzymała polecenie ograniczenia planowanych wydatków o 10%, co obejmuje również budżet Narodowego Instytutu Wolności. Decyzją Pani Ministry Adriany Porowskiej zaplanowano ograniczenia finansowe w Programie Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych, w szczególności w ramach Priorytetów 3 i 4, obejmujących działania w zakresie sieciowania oraz edukacji dorosłych. Całkowicie zredukowano również budżet Programu Polski Inkubator Rzemiosła. Dodatkowo, w nieznacznym stopniu zmniejszono środki na pomoc techniczną. NIW-CRSO podejmuje działania na rzecz przywrócenia środków, wskazując m.in. na szczególne znaczenie roku 2026, który planowany jest jako Rok Wolontariatu, co wymaga adekwatnego zabezpieczenia finansowego.

Pan Michał Braun zapowiedział, że zaktualizowany plan działalności zostanie przekazany Radzie w odpowiednim terminie, tak aby możliwe było jego przyjęcie podczas wrześniowego posiedzenia.

Pani Agata Stafiej-Bartosik podkreśliła wagę trzech zagadnień, które – choć były już wcześniej poruszane przez Radę, jej zdaniem wymagają ponownego naświetlenia. Jako pierwszy wskazała temat obronności, rezyliencji oraz ochrony ludności. Zaznaczyła, że choć decyzje w tym zakresie zostały już podjęte, NIW mógłby odegrać istotną rolę, m.in. poprzez Uniwersytety Ludowe czy harcerstwo.

Pan Michał Braun poinformował, że w Programie Krajowym zarówno NIW, jak i Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego zostali wskazani bezpośrednio. Wspomniał także o pomysłe ogłoszenia jeszcze w bieżącym roku konkursu dla organizacji pozarządowych, dotyczącego edukacji i odporności, jednak z uwagi na ograniczony czas nie udało się go zrealizować. Poinformował, że KPRM pozostaje w kontakcie z MSWiA w tej sprawie i prowadzone są liczne rozmowy. Dodał również, że na najbliższym posiedzeniu Rady Działalności Pożytku Publicznego planuje zwrócić się do MSWiA z prośbą o przedstawienie sprawozdania dotyczącego realizacji zapisu o przeznaczeniu 5% środków na działania organizacji pozarządowych, ponieważ dotychczas trudno dostrzec efekty tej regulacji.

Pan Piotr Stec dodał, że od początku roku KPRM zachęcało MSWiA do realizacji konkursu, o którym wspomniał Dyrektor Instytutu. Zaznaczył, że MSWiA musiało przejść przez szereg wewnętrznych procedur i uzgodnień. W momencie, gdy instytucja była gotowa do działania, okazało się, że dostępny harmonogram przewidywał zaledwie trzy tygodnie na wydatkowanie 20 mln zł i przeprowadzenie setek szkoleń, co w ocenie zarówno MSWiA, jak i NIW - było niewykonalne i nieefektywne. W związku z tym podjęto decyzję o rezygnacji z realizacji konkursu w bieżącym roku i rozpoczęto prace nad rozwiązaniami, które będą mogły zostać wdrożone w roku przyszłym.

W ramach drugiego zagadnienia Pani Agata Stafiej-Bartosik poruszyła kwestię integracji i spójności społecznej w kontekście migracji. Zwróciła uwagę, że obecna atmosfera polityczna, w tym kampania prezydencka, znacząco zaostrzyła nastroje społeczne. Podkreśliła, że organizacje pozarządowe od 2022 roku wykonały w tym obszarze dużą pracę, jednak bez stabilnego finansowania nie będą w stanie jej kontynuować. Jej zdaniem to temat kluczowy z punktu widzenia bezpieczeństwa wewnętrznego, a lokalne organizacje pozarządowe są w tym zakresie najskuteczniejsze. Zaproponowała rozważenie włączenia tego wątku do istniejących konkursów.

Pan Michał Braun wyraził otwartość na dyskusję o dodatkowych punktach strategicznych w tym i innych obszarach oraz zasugerował, że temat można ponownie podjąć przy omawianiu regulaminów konkursów.

Członkini Rady zapytała o sytuację funduszu senioralnego oraz młodzieżowego. Dyrektor Instytutu poinformował, że Fundusz Młodzieżowy pozostaje w programie NIW, a po konsultacjach regulaminu Programu Instytut zasugerował zmiany w jego ramach, jednak tempo prac w KPRM nie gwarantuje ich wprowadzenia przed rozpoczęciem konkursów. Instytut jest gotowy do realizacji programu senioralnego, którego obecny kształt jest jeszcze przedmiotem ustaleń. Ponadto wskazał na planowane przez Ministerstwo Kultury nowe mechanizmy wsparcia organizacji pozarządowych, które będą wdrażane we współpracy z NIW, w tym pilotażowy projekt mający na celu wzmocnienie sektora pozarządowego.

W związku z brakiem pytań Pan Piotr Stec przeszedł do kolejnego punktu.

Ad 4.

Pani Aneta Sędzikowska-Konecka, Główna Księgowa NIW-CRSO, wyjaśniła, że projekt rocznego planu finansowego NIW-CRSO na rok 2026 będzie jeszcze podlegał zmianom. Zaznaczyła, że decyzja o przyjęciu planu w obecnej formie lub oczekiwaniu na wersję finalną należy do Rady Instytutu.

Pan Michał Braun przedstawił omawiany projekt oraz pismo skierowane do Biura Budżetowo-Finansowego KPRM, w którym szczegółowo wyjaśniono, że obniżenie środków uniemożliwi pełną realizację programów. W piśmie NIW wnosi o przywrócenie budżetu do wcześniejszego poziomu.

Rada NIW-CRSO wspólnie zdecydowała, aby obydwa projekty, plan działalności i plan finansowy NIW-CRSO na 2026 rok zostały przyjęte wtedy, kiedy będą już wprowadzone stosowne, ostateczne zmiany.

Pani dr Ewa Gałka poruszyła kwestię zaangażowania zainteresowanych członków Rady NIW-CRSO w przygotowanie założeń do badań i ewaluacji programów realizowanych przez Instytut. Dyrektor Instytutu potwierdził, że sugestia ta zostanie wzięta pod uwagę. Pani Małgorzata Kazubska, Kierowniczka Biura Komunikacji i Analiz, poinformowała, że dwie części postępowania w zakresie ewaluacji zostały unieważnione, w jednym przypadku nie wpłynęła żadna oferta, w drugim - złożona oferta przekroczyła dostępny budżet. Oba postępowania zostaną powtórzone w formie przetargu krajowego, z podziałem na cztery części. Wykonawcy będą mogli złożyć oferty na wszystkie lub wybrane części, co ma zwiększyć szanse na skuteczne rozstrzygnięcie przetargu. Postępowanie planowane jest na początek września, tak aby badania mogły zostać zrealizowane jeszcze w 2025 roku,

w możliwie najszerszym zakresie. Przygotowywane jest również postępowanie na badania wolontariatu, które będzie obejmować dwie części: pierwszą - szerokie badanie wolontariatu i aktywności społecznej, ukierunkowane na stworzenie panelu badawczego umożliwiającego cykliczne pomiary, oraz drugą - badanie wolontariatu młodzieżowego i szkolnego.

Członkini Rady wyjaśniła, że zainicjowała temat badań i ewaluacji, ponieważ zależy jej na tym, aby członkowie Rady NIW-CRSO mieli świadomość planowanych działań w tym zakresie oraz możliwość wniesienia wkładu na etapie formułowania założeń, co mogłoby być pomocne przy podejmowaniu decyzji przez Radę. Pan dr Konrad Burdyka poinformował, że przewidziano etap konsultacyjny z udziałem wykonawców, tzw. kick-off meeting, który umożliwi wprowadzenie ewentualnych modyfikacji w treści narzędzi badawczych. W spotkaniach tych zostaną zaangażowani pracownicy merytoryczni Instytutu oraz, w razie zainteresowania, członkowie Rady.

Pani dr Ewa Gałka zadeklarowała chęć udziału w takim spotkaniu i podziękowała za udzielone informacje.

Ad 5.

Pan Michał Braun przedstawił projekt zmiany Regulaminu organizacyjnego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Pani Anna Stackiewicz, radczyni prawna NIW-CRSO, wyjaśniła, że modyfikacja zapisów wynika z rozszerzenia zakresu obsługi prawnej. Dotychczas Zespół Prawny prowadził postępowania administracyjne głównie w sprawach pochodzących z Biura Programów Horyzontalnych, natomiast obecnie obsługa ta obejmuje wszystkie biura merytoryczne, w związku z rozpoczęciem generowania spraw także w innych komórkach. W związku z rozwojem zespołu, Zespół Prawny zostanie przekształcony w Biuro Prawne, a jego kierownikiem będzie Pani Anna Stackiewicz.

Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie uchwałę w sprawie pozytywnego zaopiniowania projektu zmienionego Regulaminu Organizacyjnego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W głosowaniu 6 osób było ZA, nikt nie był przeciw, jedna osoba wstrzymała się. Rada przyjęła uchwałę. Obecni podczas głosowania; 7 osób; głosowało 7 osób.

Ad. 6

Pan Paweł Bilski zapytał w jaki sposób zostali wyłonieni koordynatorzy regionalni Programu Moc Małych Społeczności. Pan Michał Braun odpowiedział, że osoby odpowiedzialne za koordynację w województwach zostały wskazane na podstawie rekomendacji operatorów regionalnych, regranterów i członków Rady. W odpowiedzi na dodatkowe pytanie dotyczące formy zatrudnienia, Dyrektor Instytutu odpowiedział, że koordynatorzy regionalni realizują zadania na podstawie umowy zlecenia. Obecnie odpowiadają za negocjacje i koordynację umów, a w dalszym etapie - za monitoring oraz organizację spotkań regionalnych. Pan Piotr Stec dodał, że spotkania regionalne MMS będą organizowane we współpracy z KPRM.

Pan Michał Braun zwrócił uwagę na znaczne obciążenie pracą pracowników Instytutu, wynikające z intensywnego tempa realizacji zadań przy jednoczesnym niedoborze kadrowym. Następnie przedstawił informację dotyczącą grupy 46 organizacji, które złożyły oferty o zbieżnym charakterze.

Dyrektor Instytutu zasugerował, aby rozważyć ujednolicenie nazewnictwa i identyfikacji wizualnej regrantów w ramach Programu MMS. Zwrócił uwagę, że obecnie każdy z operatorów posługuje się inną nazwą, logo i kolorystyką, przez co trudno zorientować się, że chodzi o działania finansowane przez NIW. Jego zdaniem warto zastanowić się nad wprowadzeniem wspólnych zasad w tym zakresie.

Następnie Pan Michał Braun poinformował o zbliżającej się Konferencji dorocznej NIW-CRSO. Pan Paweł Bilski zaproponował, aby jeden z bloków tematycznych dotyczył sektora komponentu kulturalnego.

Ad 7.

Przewodniczący Rady podziękował Dyrektorowi Instytutu oraz pozostałym członkom i członkiniom Rady NIW-CRSO, po czym zamknął posiedzenie.

Przewodniczący Rady Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
Piotr Stec /podpisano elektronicznie/

Protokół sporządziła Oliwia Krawczyk.